

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Constantin Gurschi,

Judecători

Iurie Diaconu, Andrei Harghel, Constantin Alerguș,
Ion Arhiliuc,

cu participarea:

procurorului

Dumitru Graur,

inculpatului

Costin Victor,

avocatului

Tatiana Razdarojnaia,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2013, în privința inculpatului

*Costin Victor Pavel, născut la
08 august 1993, originar și locuitor al mun. Chișinău,
or. Durlești, str. Petru Rareș 9, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: 11 mai 2012 – 04 ianuarie 2013,
în instanța de apel: 05 februarie – 23 aprilie 2013,
în instanța de recurs: 24 iulie – 05 noiembrie 2013.*

Procedura de citare legal îndeplinită.

Procurorul a solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Avocatul și inculpatul au optat pentru respingerea recursului.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04 ianuarie 2013, Costin Victor a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 210 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

De la inculpat s-a încasat în folosul lui Rudenco E. prejudiciul material în sumă de 12.200 lei. În rest, cerințele părții vătămate au fost respinse.

Acțiunea civilă înaintată de SRL "Lazurit" a fost lăsată fără examinare.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 12 ianuarie 2012, între orele 10.00-11.00, inculpatul Costin Victor împreună cu alte persoane, în privința cărora materialele sînt disjuncte în procedură aparte, a pătruns în apartamentul nr. 9 din blocul locativ amplasat pe str. G. Ureche, 10 a, or. Durlăști, mun. Chișinău, de unde pe ascuns a sustras 3 inele din aur, un lăncșor din aur cu pantadiv din aur în forma semnelui zodiacal „Săgetător”, un aparat de fotografiat SAMSUNG și un laptop „HP”, cauzînd părții vătămate Rudenco E. o daună în proporții considerabile, evaluată la 22.600 lei.

Inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat instanței că în ianuarie 2012, în țeava unui turnic amplasat pe teritoriul școlii, a găsit un pachetel din hîrtie în care erau 2 inele și un lăncșor din aur. Obiectele găsite le-a depus la un amanet și a primit 4160 lei. Bani i-a cheltuit pentru necesități proprii.

Instanța a considerat dovedită vinovăția inculpatului prin probele administrate și a încadrat acțiunile lui în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal.

3. Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Apelantul a invocat că instanța de judecată a ignorat faptul că inculpatul a tăinuit complicitii săi, care pînă în prezent nu au fost identificați, n-a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, a încercat să ducă organul de urmărire penală în eroare, declarînd la urmărirea penală că, aurul sustras la primit de la Lucia Florea, apoi că l-a găsit.

În cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei săvîrșite de inculpat pentru a aplica față de el pedeapsă sub formă de 210 ore muncă neremunerată, în condițiile în care el nici nu a conștientizat fapta comisă.

3.1 A declarat apel și avocatul Olesea Negru, cerînd admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelanta a indicat că la urmărirea penală cît și în cadrul cercetării judecătorești inculpatul a comunicat că la 12.01.2012 se afla la școală - informație care nu a fost combătută de acuzare.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2013, apelul procurorului a fost respins ca nefondat.

Apelul avocatului a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță.

Costin Victor a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art.186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motivul că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a reținut că inculpatul nu a recunoscut fapta incriminată, dar a confirmat că a prezentat buletinul său la încheierea contractului de amanet, din motivul că Florea L. nu avea un buletin asupra sa.

Conform procesului verbal de examinare a înregistrărilor ridicate de la SRL "Lazurit", la 12.01.2012, ora 15.00, Florea Lucia împreună cu inculpatul au intrat în casa de amanet "Lazurit" unde au predat aurul anexat în calitate de corp delict la cauza penală.

La ora 15.06, Florea Lucia primește de la recepționară banii și nu inculpatul, o parte din bani îi dă lui Costin V. și nu invers cum declară ea că inculpatul a primit banii, el i-a dat ei 300 lei pentru că a mers cu el la casa de amanet, după care inculpatul părăsește casa de amanet, iar Florea L. rămîne pe loc.

Anume această probă a convins instanța de apel că evenimentele s-au desfășurat așa cum le-a descris inculpatul fiind audiat în calitate de bănuit la 8 februarie 2012, în prezența avocatului O.Negru, și anume că L. Florea avea la ea un pachet din polietilenă cu mai multe obiecte din aur pe care le-a lăsat în gaj avînd nevoie de bani pentru a achita niște datorii. Aceste obiecte au fost amanetate pe numele lui, ea neavînd asupra sa buletinul. Tot ea a primit banii în sumă de aproximativ 4000 lei din care lui i-a dat 1000 lei pentru a-i transmite împreună cu geanta acestea în or. Soroca și 80 lei pentru a plăti taxiul cu care s-a deplasat la Gara de Nord și a transmis banii și geanta printr-o rutieră la Soroca, iar L. Florea a rămas înăuntru casei de amanet.

Inculpatul ulterior și-a schimbat declarațiile evident fiind influențat de L. Florea și a declarat că el a găsit aceste obiecte din aur, declarații ce se combat prin cele declarate anterior de el, noile declarații contravin înregistrării video ridicate de la casa de amanet "Lazurit".

Astfel, alibiul inculpatului că la data comiterii infracțiunii s-a aflat la școală, la lecția de limba română, apoi la matematică, educația fizică, fapt confirmat prin lipsa absențelor în registru, nu a fost combătut de către acuzare. Totodată, conform convorbirilor telefonice, la ora 11.00 inculpatul, fiind contactat telefonic de către Florea L., a declarat că se află la școală, argument necombătut de către acuzatorul de stat.

Instanța de apel a conchis că instanța de fond a repetat încălcarea comisă de organul de urmărire penală și nu a verificat circumstanța că Florea L. concubinează cu Roșea V., care anterior a fost judecat pentru comiterea unui șir de furturi, iar la 19.01.2012 acesta a fost reținut în flagrant delict de către colaboratorii CPs Centru, mun. Chișinău în timpul săvârșirii unui furt din apartament, nefiind verificată participarea lui și la săvârșirea furtului de la E.Rudenco.

În consecință, instanța a indicat că nu există temeii legal pentru a atrage inculpatul la răspunderea penală pentru comiterea infracțiunii incriminate, impunîndu-se soluția achitării ultimului.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanța de apel nu s-a expus asupra fiecărei probe administrate de acuzator, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală, de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale, încălcînd prevederile art.101 alin. (1) Cod de procedură penală, conform căruia fiecare probă urmează a fi

apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a selectat din 2 versiuni contradictorii înaintate de către inculpat, pe cea care în viziunea ei este mai favorabilă inculpatului, dar el nici nu mai susține poziția anterioară că bunurile sustrase i le-a transmis Florea Lucia.

Instanța de apel nu a motivat întemeiat soluția privind achitarea inculpatului.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Judecînd recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Potrivit art. 24 alin. (3) Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza hotărîrii numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Conform art.101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. În corespundere cu art. 314 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrate la cererea acestora. Instanța de judecată, la judecarea cauzei, creează părții acuzării și părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei. Potrivit art. 384 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța își întemeiază hotărîrea numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, la adoptarea hotărîrii, instanța de judecată soluționează chestiunea dacă a avut loc fapta de săvîrșirea căreia este învinuit inculpatul. În corespundere cu art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Conform art. 414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în

ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Aceste prevederi au fost sfidate de instanța de apel.

Or, conform deciziei contestate (*pct. 4 din decizie*), rejudecînd cauza potrivit regulilor generale și adoptînd o hotărîre prin care inculpata a fost achitată, instanța de apel:

a) nu a indicat în descriptivul deciziei învinuirea pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanță și nu a enunțat temeiurilor de fapt și de drept pentru achitarea inculpatei;

b) și-a fondat soluția pe probe neconsemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, deci necercetate și verificate public și nemijlocit, cum ar fi declarațiile martorilor Florea I., Ionașcu V., Ionașcu T., *reprezentantului SRL „Lazurit”*, *înregistrarea video a acțiunilor lui L. Florea și V. Costin de la casa de amanet*, declarațiile *ulterioare și anterioare* ale inculpatului, *convorbirile telefonice*, *declarațiile bănuitului, învinuitului și inculpatului*, procesul-verbal de ridicare a obiectului din 24.01.2012, *„circumstanța că Florea L. concubinează cu Roșea V., care anterior a fost judecat pentru comiterea uni șir de furturi, iar la 19.01.2012 acesta a fost reținut în flagrant delict de către colaboratorii CPs Centru, mun. Chișinău în timpul săvârșirii unui furt din apartament, nefiind verificată participarea lui și la săvârșirea furtului de la E.Rudenco”*;

c) nu a analizat și apreciat probele acușării și apărării, inclusiv cele cercetate în ședința instanței de fond și de apel (*f. 221*), separat și în coroborare, și nu a motivat respingerea probelor prezentate de acușare.

Circumstanțele expuse denotă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat apelurile declarate în condițiile legii, nu a soluționat fondul cauzei penale în raport cu circumstanțele imputate inculpatului prin rechizitoriu și probele administrate pe caz, nu a asigurat accesul părților, în egală măsură la verificarea tuturor probelor în conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, nu a verificat și cercetat toate probele nemijlocit și sub toate aspectele, adică a adoptat o hotărîre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează total hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, deoarece

recurentul solicită doar rejudecarea cauzei și în acest caz instanța de recurs nu este în drept să depășească limitele recursului în defavoarea persoanei achitate, fapt ce ar leza efectul devolutiv al recursului stipulat în art. 424 Cod de procedură penală, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. Conform art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procuror, casează total decizia Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2013, în privința inculpatului Costin Victor Pavel și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată în ședința publică din 03 decembrie 2013, ora 09.50.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Iurie Diaconu

Andrei Harghel

Constantin Alerguș

Ion Arhiliuc

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

05 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Constantin Gurschi,

Judecători

Iurie Diaconu, Andrei Harghel, Constantin Alerguș,
Ion Arhiliuc,

cu participarea:

procurorului

Dumitru Graur,

inculpatului

Costin Victor,

avocatului

Tatiana Razdarojnaia,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procuror împotriva
deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2013, în privința
inculpatului

*Costin Victor Pavel, născut la
08 august 1993, originar și locuitor al mun. Chișinău,
or. Durlăști, str. Petru Rareș 9, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale.*

Conform art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură
penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procuror, casează total decizia Curții de
Apel Chișinău din 23 aprilie 2013, în privința inculpatului Costin Victor Pavel și
dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de
judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată va fi pronunțată în ședința publică din 26 noiembrie 2013,
ora 09.50.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Iurie Diaconu

Andrei Harghel

Constantin Alerguș

Ion Arhiliuc